

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/1839
Karar No : 2018/1672

Tarih : 23.07.2018
Sayı : 5303
SDP : 640

Davacı : Kazovalılar Motorlu Araçlar Petrol Ürünleri Nakliye Taahhüt
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Vekili : Av. Narin Sevinç ARSLAN
Bahçelievler Mah. İstiklal Cad. No:132/9 İlkadım / SAMSUN

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597 Cad. No:9
Bilkent - Çankaya / ANKARA

Vekili : Av. Nagehan ÖZSEYHAN - Aynı adreste

Davanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun 12.07.2011 tarih ve 2011-1-137 sayılı kararının; dağıtım şirketinin satış tonaj taahhüdünü rekabet yasağını aşmak amacıyla kullandığı, cezai şartlar ile bayilerin beş yıldan daha uzun sürelerle bayilik sözleşmesi imzalamaya zorlandığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Kumru ÖRNEK DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurulu'nun 12.07.2011 günlü ve 2011-1-137 sayılı Kararının iptali ile TP Petrol Dağıtım Anonim Şirketi (TPPD) tarafından hazırlanan protokol, sulh sözleşmesi ve bayilik sözleşmesinin 4054 sayılı Yasaya aykırı olduğunun tespit edilmesi istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanarak en çok rastlanılan rekabeti sınırlayıcı anlaşma örnekleri belirtilmiş, Kanun'un "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde de, maddede sayılan koşulların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve birlik kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, Kurul'un, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmanın koşullarını belirlemek amacıyla çıkarılan ve 2003/3 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile Değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile de alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin büyük önem taşıdığı ve süresi beş yıldan uzun olan rekabet

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/1839

Karar No : 2018/1672

etmeme yükümlülüğünün belli istisnalar dışında mümkün olmadığı belirtilerek, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin belirsiz olması halinde, ilgili sözleşmeye grup muafiyetinin uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Taraflar arasında imzalanan 12.09.2007 tarihli protokol çerçevesinde, aynı tarihli akaryakıt bayilik sözleşmesi ve anlaşmaya konu istasyon üzerinde TPPD lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tanınmasına ilişkin sözleşme ile dikey ilişki kurulduğu, 12.09.2007 tarihli protokolle davacıdan satış tonaj taahhüdü alındığı, daha sonra taraflar arasında 15.02.2010 tarihinde Uzlaşma Tutanağı ile Satış Taahhütnamesi ve Ek Protokol imzalandığı, davacı şirketin, aradan geçen sürede, Satış Taahhütnamesi'nde taahhüt ettiği ürün alımını gerçekleştirmediği ve gerçekleştirmemesi halinde ödemeyi taahhüt ettiği cezai şart ödemesine maruz kaldığı, aynı tarihli Uzlaşma Tutanağı'nda ise, davacının TPPD tarafından ödenen bedelin 15 yıl bayilik yapmak ve toplam ... m3 beyaz ürün satın almak karşılığında tahsil ettiğini belirten ifadelerine yer verildiği görülmektedir.

Davacının, hakim durumda olan TPPD'nin baskısı üzerine sözleşmeleri imzaladığını, bu sözleşmeler ile kendisinin sözleşmeyi terk etme hürriyetinin ortadan kaldırılmasının amaçlandığını, TPPD'nin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesini dolanmak maksadıyla hazırladığı 12.09.2007 tarihli Protokol'ün, 15.02.2010 tarihli Uzlaşma Tutanağı'nın ve ekli Satış Taahhütnamesi ile Ek Protokol'ün 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanıp yararlanamayacağını tespit edilmesini; dağıtım şirketlerinin fahiş tonaj taahhüdü dayatmasının uzun süreli sözleşme bağitlamasına yönelik muvazalı işlemlerden sayılması gerektiği belirtilerek TPPD hakkında yaptırım uygulanmasının Kurumdan istemesi üzerine Kurum tarafından yapılan önaraştırma sonucunda tesis edilen dava konusu Karar ile Kazovalılar Motorlu Araçlar Petrol Ürünleri Nak. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. ile TP Petrol Dağıtım A.Ş. arasındaki 12.09.2007 tarihli protokol ile aynı tarihli bayilik sözleşmesi ve intifa hakkından oluşan dikey anlaşmanın 12.09.2012 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığına, Başvuru konusu iddialara ilişkin olarak TP Petrol Dağıtım A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikâyetin reddine... " karar verildiği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda; taraflar arasında imzalanan 12.09.2007 tarihli bayilik sözleşmesi, aynı tarihli 15 yıl süreli intifa hakkı ve Protokol'den oluşan dikey anlaşma ile 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in değerlendirilmesi sonucu, davacının 12.09.2012 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceği anlaşıldığından, davacının TPDD'nin hakim durumunu kötüye kullanarak 2002/2 sayılı Tebliğ'i ihlal ettiği iddiası yerinde görülmediğinden, Kurul Kararının bu hususa yönelik kısmı hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığına dair kararında hukuka aykırılık saptanmamıştır.

Öte yandan, davacının tonaj taahhütlerinin amacı dışında sözleşmeyi uzatmaya yönelik kullanılarak Tebliğde öngörülen özgürlüğünün elinden alındığı iddiası ise ; bu hususun rekabet kurallarını ihlal ettiğini kabul etmeye imkan bulunmadığı, ancak piyasadaki dikey

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/1839

Karar No : 2018/1672

İlişkiler üzerindeki dolaylı etkilerinin çözümü için ilgili sektördeki düzenleyici kurum olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na bilgi ve görüş verilmesinde de hukuka aykırılık bulunmadığından yerinde görülmemiştir.

Davanın TP Petrol Dağıtım Anonim Şirketi tarafından hazırlanan protokol, sulh sözleşmesi ve bayilik sözleşmesinin 4054 sayılı Yasaya aykırı olduğunun tespit edilmesi istemine gelince,

2577 sayılı Kanunun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinde İdari dava türleri sayılmış olup, idari yargı sistemimizde, "tespit" veya "yorum" davası adı altında dava türleri bulunmadığından, davanın bu kısmının da reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Davacının diğer iddiaları ise dava konusu işlemi kusurlandırıcı mahiyette görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 12.07.2011 tarih ve 2011-1-137 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı şirket tarafından 12.07.2011 tarihinde Rekabet Kurulu'na sunulan dilekçede özetle; Kazovalılar Motorlu Araçlar Petrol Ürünleri Nak. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Kazovalılar) ile TP Petrol Dağıtım A.Ş.(TPPD) arasında imzalanan 12.09.2007 tarihli protokol çerçevesinde, aynı tarihli akaryakıt bayilik sözleşmesi ve anlaşmaya konu istasyon üzerinde TPPD lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tanınmasına ilişkin sözleşme ile taraflar arasında dikey ilişki kurulduğu, 12.09.2007 tarihli protokolde Kazovalılar'dan 1000 m³ 40/yıl satış tonaj taahhüdü alındığı, sonra taraflar arasında 15.02.2010 tarihinde Uzlaşma Tutanağı ile eki mahiyetinde Satış Taahhütnamesi ve Ek Protokol imzalandığı, aradan geçen 2 yıl 5 aylık sürede, toplam 372 m³ alım gerçekleştirilmesine karşın, 15.02.2010 tarihli Satış Taahhütnamesi'nde bayinin sözleşme süresince 45 m³ beyaz ürün alımı yapmayı taahhüt ettiğine, bunun gerçekleştirilememesi halinde m³ başına 45 ABD Doları cezai şart ödemeyi kabul ettiğine dair yükümlülük altına sokulduğu, aynı tarihli "Uzlaşma Tutanağı"nda ise, şikâyetçinin, daha önce TPPD tarafından ödenen 236.000 ABD Doları tutarındaki bedeli 15 yıl bayilik yapmak ve toplam 14.650 m³ beyaz ürün satın almak karşılığında tahsil ettiğini kabul eder nitelikte ifadelere yer verildiği, TPPD'nin bayi karşısındaki üstün gücüne dayanarak imzalandığı öne sürülen bu sözleşmeler aracılığıyla, bayinin sözleşmeyi terk etme hürriyetinin ortadan kaldırılmasının amaçlandığı, TPPD'nin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesini dolanmak maksadıyla hazırladığı iddia edilen 12.09.2007 tarihli Protokol'ün, 15.02.2010 tarihli Uzlaşma

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/1839

Karar No : 2018/1672

Tutanağı'nın ve ekli Satış Taahhütnamesi ile Ek Protokol'ün 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanıp yararlanamayacağını tespit edilmesi; ayrıca taraflar arasındaki ikili ilişkide hakim durumda olduğu iddia edilen TPPD'nin bu durumunu kötüye kullanması nedeniyle aleyhinde idari yaptırım uygulanmasına karar verilmesinin talep edildiği, dava konusu Kurul kararıyla, Kazovalılar ile TPDD arasındaki 12.09.2007 tarihli protokol ile aynı tarihli bayilik sözleşmesi ve intifa hakkından oluşan dikey anlaşmanın 12.09.2012 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığına, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak TPDD hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına ve şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Kurul kararının "muafiyet ve hâkim durum değerlendirmesi" yönünden incelenmesinden;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmıştır. "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, a) Malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olanlardan fazla sınırlanmaması şartlarının tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, ikinci fıkrasında, muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyet verilmesinin belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği; muafiyet kararlarının, anlaşmanın ya da uyumlu eylemin yapıldığı veya teşebbüs birliği kararının alındığı yahut bir koşula bağlanmış ise, bu koşulun yerine getirildiği tarihten itibaren geçerli olduğu, üçüncü fıkrasında ise, Kurul'un, şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine, grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği kurala bağlanmıştır.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde, üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmış, 5/a maddesinde ise, Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı belirtilmiş olup bu düzenlemelere göre konuyla ilgili sözleşmeler ile kira sözleşmelerinin tamamının tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/1839
Karar No : 2018/1672

Öte yandan, 18.09.2003 tarih ve 25233 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2003/3 sayılı Tebliğ'le, 2002/2 sayılı Tebliğ'e, "Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanabilmesi için, bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yukarıdaki 1'inci madde ile getirilen değişikliğe uygunluğunun sağlanması gerekir. Bu süre içerisinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde öngörülen yasaklama uygulanmaz." yönünde geçici madde eklenmiştir.

Aktarılan mevzuatın irdelenmesinden, dikey anlaşmaların, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin beş yıla kadar olması durumunda Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kabul edilen Tebliğ uyarınca grup muafiyetinden yararlanabileceği, anlaşma süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması hâlinde, ilgili anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanamayacağı görülmektedir.

4054 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde, hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış; hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hâlinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; anılan maddede bu hâller tadadi olarak sayılmıştır.

Dava konusu Kurul kararının muafiyete ilişkin kısmının incelenmesinden, yukarıda anılan mevzuat hükümlerine göre, 2003/3 sayılı Tebliğ ile bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği 18.09.2003 tarihi itibarıyla, bu tarihten önce dağıtıcılar ile bayiler arasında kurulan sözleşmelere yönelik olarak, bu sözleşmelerin süresinin Tebliğ'e uygun hâle getirilmesi amacıyla iki yıllık geçiş sürecinin getirildiği, 18.09.2003 tarihinden önce kurulan bayilik-dağıtıcı ilişkisinin, en son 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerinden yararlanacağı, ancak 18.09.2003 tarihinden sonra kurulan dikey ilişkilerin Tebliğ'e göre değerlendirilerek karar verileceği, daha önce var olan dikey ilişkiler tarafların iradesi ile sonlandırılarak yeniden kurulmuşsa bu anlaşmalarında 18.09.2003 tarihinden sonra kurulan dikey ilişkilerle aynı hukuki statüde değerlendirileceği anlaşılmaktadır. Dava konusu olayda, taraflar arasında ilk defa dikey ilişkinin 12.09.2007 tarihli protokol ve aynı tarihli bayilik sözleşmesi ile intifa hakkı ile kurulduğu anlaşıldığından anılan dikey ilişkinin Tebliğ'e göre 5 yıl boyunca grup muafiyetinden yararlandığının tespit edilmesinde hukuka aykırılık görülmemiştir.

TP Petrol Dağıtım A.Ş.'nin hâkim durumu kötüye kullandığı iddiasının incelenmesinden, Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenen bir davranışın ihlâl teşkil edebilmesi için davranışı gerçekleştiren teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda olması ve davranışın bir kötüye kullanma niteliği taşıması gerektiği, "oto-LPG" ve "oto-LPG dışında kalan otomotiv yakıtları" pazarlarında çok sayıda dağıtım şirketinin faaliyet gösterdiği, elde edilen

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/1839
Karar No : 2018/1672

veriler göz önüne alınarak ilgili ürün pazarında teşebbüslerin pazar paylarına bakıldığında herhangi bir teşebbüsün hâkim durumda olmadığı anlaşıldığından, söz konusu iddia yönünden, davacının şikâyet başvurusunun reddedilmesine ilişkin Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Dava konusu Kurul kararının satış tonaj taahhüdü yönünden incelenmesinden;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır."; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer." kuralına yer verilmiştir.

Rekabet Kurulu tarafından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmanın şartlarını belirlemek amacıyla çıkarılan 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile akaryakıt sektöründe üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar (dikey anlaşmalar) bu Tebliğ'de belirtilen şartları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan 5. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur. Rekabet Kurulu kararlarında da, bayi ile dağıtıcı arasında kurulan ilişkide rekabet yasağının süresi sektördeki rekabetin sağlanması açısından büyük önem taşıdığı için anılan Tebliğin 5. maddesinin (a) bendi ile rekabet yasağı içeren dikey anlaşmaların beş yılı aşması hâlinde grup muafiyetinin uygulanmayacağı, dikey anlaşmaların rekabet hukuku açısından en önemli unsurunun uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa haklarının olduğu, dolayısıyla rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ile bu tespitin sözleşmenin süresine bağlı olması nedeniyle işletme ve intifa sözleşmesi arasındaki bağlantının ortaya konulması gerektiği belirtilmiştir. Bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmeye süre yönünden etkisi bulunan intifa/kira hakkının, bayilik sözleşmesindeki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etkisi nedeniyle değerlendirildiği, söz konusu hakların bayilik ilişkisindeki münhasırlığın süresini 4054 sayılı Kanun ile getirilen sınırlamanın ötesine taşıdığı için rekabet hukuku kapsamında kalınarak irdelendiği görülmüştür.

Akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde ihlâl olarak değerlendirilebilmesi için söz konusu dikey anlaşmanın uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa hakları gibi sürdürülmesine imkân tanıyacak olması, başka bir ifadeyle elverişli olması gerekmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/1839
Karar No : 2018/1672

"Satış tonaj taahhüdü"nün ve buna bağlı olarak cezai şartın, kira veya intifa hakkı gibi taşınmazın kullanımını kısıtlayan bir yönü olmadığı, taahhüdün taraflar arasında akdedilen özel hukuk sözleşmesinde yer alan cezai şart içeren bir düzenleme olduğu, ayrıca bir sözleşmede yer verilen satış tonaj taahhüdünün olmasının, bayinin o taşınmaz üzerinde kurulacak istasyonda yeni bir dağıtım firmasıyla anlaşmasına engel olmayacağı, taahhüde bağlı cezai şartın akaryakıt bayilik sözleşmelerinin, dolayısıyla rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden bir yönü bulunmadığı, ayrıca, cezai şarta ilişkin uyuşmazlıkların adli yargıda ilgililer tarafından açılacak davalar sonucunda çözümlenmesi gerektiği, bu hususta ortaya çıkan uyuşmazlıkların Rekabet Kurumu tarafından çözümlenmesinin beklenemeyeceği açıktır. Bu itibarla, taraflar arasında akdedilen sözleşmede satış tonaj taahhüdü ve buna bağlı cezai şarta sözleşmede yer verilmiş olmasının başlı başına dikey anlaşmanın sürdürülmesi ve dolayısıyla rekabet ihlali olarak değerlendirilmesine imkân bulunmadığından dava konusu Kurul kararının bu kısmında da hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın **REDDİNE**, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 144,60-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idare tarafından yatırılan 3,30-TL vekâlet harcı ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.980-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 09.05.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Zümrüt	Dr. Hasan	Doç. Dr. Gürsel	Mürteza
ÖZGÜR	ÖDEN	GÜL	ÖZKAN	GÜLER

Yargılama Giderleri :

Toplam Harç	: 79,60-TL
Posta Gideri	: 65,00-TL
Toplam	: 144,60-TL

